ΖΑΓΟΡΙ - ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ: ΜΙΑ... ΓΕΡΗ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ

Είναι γνωστό επιστημονικά, ότι τα προϊόντα διασταυρώσεων είναι πάντα πιο δυνατά και ανθεκτικά.

Διαπίστωση αυτού, είναι και η πολύκλαδη και στέργια δεμένη φαμίλια Στρούλια.

Μια οικογένεια, αγροτών, απλών και δουλευταράδων ανθρώπων, που μεγάλωσε και μόρφωσε έξι αγόρια και δύο κορίτσια.

Η μάνα κυρά-Λένη Πέτσιου, με τις ρίζες της στο Ηλιοχώρι (Ντομπρίνοβο) και τα Πάνω Σουδενά και ο πατέρας από τα γνωστά και ιστορικά Αμπελάκια της Θεσσαλίας.

Χρόνια πριν, γνωριστήκαμε με την οικογένεια μέσω του περιοδικού μας, αλλά και με αφορμή ένα τραγικό περιστατικό, το θάνατο ενός από τα μέλη της, τον εικοσάχρονο φοιτητή Ηλία, γιο του ενός από τα παιδιά της οικογένειας, του Πολιτικού μηχανικού Παύλου, που τότε στη μνήμη του συνέδραμε το περιοδικό με 1.000.000 δραχμές (2001). Δυο χρόνια αργότερα πήραμε και το βιβλίο του άλλου αδερφού, Αντώνη Στρούλια, υπαλλήλου της Εθνικής Τραπέζης, (και όχι γεωπόνου όπως λανθασμένα αναφέραμε παλαιότερα) με τίτλο **«Γράμματα στον Μιχάλη»** με βιογραφικά του στοιχεία. Πριν λίγες μέρες μας ήρθε και το βιβλίο του πρωτότοκου Γιάννη

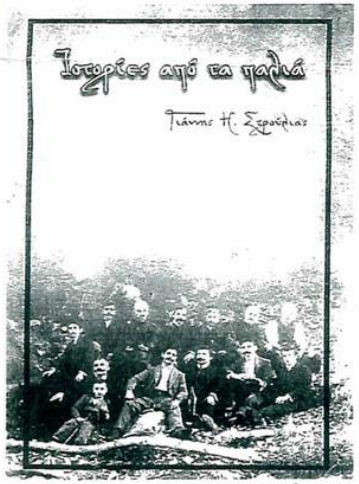

Στρούλια, γεωπόνου, με τίτλο **«Ιστορίες από τα παλιά»**, που αναφέρεται στο ιστορικό της οικογένειας και στη δική του διαδρομή ως τη συνταξιοδότηση.

Από μια επιστολή του τέταρτου αδερφού Γιώργου, κτηνιάτρου, η οποία συνόδευε το βιβλίο του Γιάννη και που ήταν ο κρίκος σύνδεσης με το περιοδικό μας, ως μέλος του συλλόγου «Ριζάρηδων» της Λάρισας, στη μνήμη της Ζαγορίσιας μάνας, που όπως λέει ήταν η κολώνα του σπιτιού και έπαιξε κυρίαρχο ρόλο στη ζωή και στην πορεία της οικογενείας. Τη δημοσιεύουμε σαν αφιέρωμα (και από μας) στη Γυναίκα και στη Μάνα, ανάμεσα στις δυο γιορτές της (εκείνη του Μάρτη και του Μάη).

Β.Τ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΣΤΗ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΜΑΝΑ ΜΑΣ ΕΛΕΝΗ ΣΤΡΟΥΛΙΑ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΩΝΗ ΠΕΤΣΙΟΥ

Όλα τα πρόφταινε και έκανε στη ζωή της (1900-1984). Σε ηλικία 10 ετών έμεινε ορφανή από τον πατέρα της, αλλά στα 15 της χρόνια, έγινε μοδίστρα κι έτσι βοήθησε τον αδερφό της Γιώργο, να τελειώσει το Γυμνάσιο και να γίνει ένας επιτυχημένος έμπορος και βιομήχανος στο Βόλο.

Εκείνος, παρότι είχε τρία παιδιά, στήριζε πάντα την πολύτεκνη αδερφή του με τα οχτώ παιδιά. Έτσι πήρε στο Βόλο τον δεύτερο από τα αγόρια της (Αντώνη) για να τελειώσει την εκεί Εμπορική σχολή, φροντίζοντας ταυτόχρονα να μάθει και δυο ξένες γλώσσες (Αγγλικά-Γερμανικά).

Κάθε άνοιξη καλλιεργούσε πάντα μεταξοσκώληκες, που όπως πληροφορήθηκα ήταν μια δραστηριότητα που γινόταν και στο χωριό των παππούδων της, το Ηλιοχώρι Ζαγορίου.

Μετά ξεκινούσε η καλλιέργεια των καπνών, όπου ασχολούμασταν όλη η οικογένεια, το καλοκαίρι, με το μάζεμα και το αρμάθιασμα των φύλλων του καπνού.

Ήταν και άριστος τυροκόμος και τυροκομούσε σχεδόν όλο το γάλα από τα 100 πρόβατα που συντηρούσε με έναν τσομπάνη ο πατέρας μας. Ο αείμνηστος ήταν μερακλής, μεγαλόκαρδος και πολύ δουλευταράς, τόσο με τα

Η μάνα Ελένη με τα έξι αγόρια της. Από αριστερά: Παύλος (πολιτικός μηχανικός), Αντώνης (τραπεζικός υπάλληλος), Γιάννης (γεωπόνος), Πέτρος (πολιτικός μηχανικός), Γιώργος (κτηνίατρος) και Αλέκος (κτηματίας).

Μετά τελείωσε την Ανωτάτη Εμπορική Αθηνών και έγινε ανώτερος υπάλληλος στην Εθνική Τράπεζα.

Η σκέψη της μάνας μας, που εκείνη δεν μπόρεσε να τελειώσει ούτε το Δημοτικό Σχολείο, ήταν πάντα στραμμένη στη μόρφωση και τις σπουδές των 6 αγοριών και των 2 κοριτσιών που γέννησε. Έτσι, φρόντισε να σπουδάσουν τα πέντε αγόρια της και η μικρότερη αδερφή μας Νίνα (Δασκάλα). Η μεγάλη μας αδερφή Άννα, που είναι πρωτότοκη, στάθηκε πολύτιμος βοηθός στη μάνα μας και παραμάνα για τα νεότερά της αδέρφια. Αυτό έγινε με πολύ δουλειά της ίδιας και του πατέρα μας Ηλία (1891-1968).

Τον χειμώνα έραβε πάντα όλα τα ρούχα της μεγάλης οικογένειας.

ζώα κατά τη χειμερινή περίοδο, όσο και με τις καλλιέργειες, των 100 περίπου στρεμμάτων χωραφιών με σιτάρια, καλαμπόκια και κτηνοτροφικά φυτά. Αργότερα καλλιεργούσαμε και βαμβάκια.

Το τρίτο δεκαήμερο του Ιουλίου, οι γονείς μας φροντίζαν να τελειώνουν τα καπνά και το αλώνισμα των σιταριών, που γινόταν τότε στην αρχή, παραδοσιακά με τα ζώα και την «δοκάνη» και αργότερα με τις λεγόμενες μηχανές (πατόζες).

Αποθηκεύαμε αμέσως και το άχυρο που ήταν πολύτιμο για τα μεγάλα ζώα (το ζευγάρι) και το κοπάδι και ετοιμαζόμαστε για τις διακοπές.

Η Ζαγορίσια μάνα μας, έκρινε αναγκαίο για την υγεία μας, την 1η του Αυγούστου, να πάμε στη θάλασσα για τα απαραίτητα μπάνια και ταυτόχρονα να κάνει τα ειδικά αμμόλουτρα του πατέρα μας. Γι' αυτό δεν είναι τυχαίο που ζήσαμε όλα τα παιδιά που γέννησε σε μια πολύ δύσκολη εποχή, στο χωριό Τέμπη, το οποίο βρίσκεται κοντά στο στόμιο της ομώνυμης κοιλάδας. Οι διακοπές γινόταν με το νοίκιασμα μιας καλύβας από καλάμια, που έφτιαχναν στην παραλία «Μεσάγγαλα» στο Δέλτα του Πηνειού, οι κάτοικοι των γύρω χωριών. Η μεταφορά μας γινόταν συνήθως με το τρένο και από τον σταθμό έως την παραλία με κάρα-αραμπάδες. Αργότερα γινόταν και με το δικό μας δίτροχο κάρο, γιατί μας βοηθούσε να παίρνουμε μαζί μας και την «μαλτέζα» κατσίκα για το πρωινό γάλα μας.

Για τον γράφοντα αυτά, επιθυμία της μητέρας μας που συνέπεσε με την αποφοίτηση του μεγαλύτερου αδερφού μας, Γιάννη, από την Γεωπονική σχολή, ήταν να σπουδάσω οδοντίατρος, κάτι που δεν μου πολυάρεσε. Αλλά για καλή μου τύχη, το 1951 πρωτοϊδρύθηκε η Κτηνιατρική σχολή στη Θεσσαλονίκη και έτσι, ενώ ήμουν επιλαχών στις εξετάσεις της Οδοντιατρικής και κλήθηκα καθυστερημένα να εγγραφώ, προτίμησα την Κτηνιατρική, γιατί η αγάπη για τα ζώα και τα βιώματα της αγροτικής ζωής είχαν ριζώσει βαθιά στην ψυχή μου.

Αρκετά καθυστερημένα το 1942, η μάνα μας γέννησε τα στερνά της δίδυμα, τον Πέτρο και τον Παύλο και ευτύχησε με τον πατέρα μας να τους δει να σπουδάζουν στο Πολυτεχνείο του Μονάχου και να εξασφαλίζουν υποτροφίες χάρις στις εξαιρετικές επιδόσεις τους.

Εδώ θέλω να αναφέρω ακόμα ένα γεγονός που συνέβη κατά τη γέννηση των διδύμων. Η συχωρεμένη είχε ακόμη μια μικρότερη αδερφή, την Μαριγούλα, με την οποία η αγάπη και η ψυχική της επικοινωνία ήταν πολύ μεγάλη, εξαιτίας και των πολύ δυστυχισμένων παιδικών τους χρόνων.

Η Μαριγούλα παντρεύτηκε στον Πυργετό Λαρίσης έναν αγαθό και υπέροχο άνθρωπο, τον θείο Γιώργο, τον οποίο θεωρώ και δεύτερο πνευματικό μου πατέρα, γιατί συγκατοικήσαμε στην Λάρισα τρία χρόνια κατά την περίοδο του εμφυλίου 1946-1949 και μου μετέδωσε πολλές κοινωνικές και πολιτιστικές εμπειρίες από τη ζωή του στην Αμερική όπου είχε εργαστεί αρκετά χρόνια.

Η θεία Μαριγούλα είχε γεννήσει τρία κορίτσια και το είχε καημό που δεν κατόρθωσε να έχει και έναν γιο.

Έσπευσε λοιπόν, μόλις γεννήθηκαν τα δίδυμα και ζήτησε να υιοθετήσει και να μεγαλώσει το ένα από τα αγόρια της αδερφής της.

Η μητέρα μας όμως αρνήθηκε να της το δώσει, ενώ ήξερε ότι θα ζούσε πολύ καλά και στα χέρια της αδερφής της, γιατί ο θείος ήταν πολύ ευκατάστατος.

Το γιατί δεν το μάθαμε ποτέ, αφού από σεβασμό δεν τη ρωτήσαμε. Αλλά σίγουρα το μητρικό φίλτρο και η αγάπη που είχε για τα παιδιά της ήταν η βασική αιτία.

Αυτά τα λίγα, πρόχειρα γραμμένα, για τη ζωή και την εξέλιξη μιας τόσο μεγάλης οικογένειας, που έτυχε να ζήσουμε, σε μια πολυτάραχη λόγω του πολέμου παιδική ζωή, τ' αφιερώνω στη μνήμη των γονέων μας.

Για τη διατήρηση της μνήμης αυτής και στα παιδιά μας, που είναι πολύ ζωντανή στο πατρικό μας σπίτι στα Τέμπη, φροντίσαμε για τη δημιουργία ειδικού χώρου-μουσείου, όπου συγκεντρώσαμε όλα τα γεωργικά εργαλεία, τα κτηνοτροφικά και τα παραδοσιακά σκεύη του σπιτιού που χρησιμοποιούσαμε την εποχή εκείνη.

Λάρισα 10/3/2012

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Η. ΣΤΡΟΥΛΙΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΤΡΟΥΛΙΑ